

SZÓSZÉK – ÚRASZTALA

GELLÉRD IMRE

A LÉLEK DIADALA

ApCsel 2,1-4

Arra a kérdésre, hogy pünkösöd minek az ünnepe? - az unitárius ember így felel: pünkösöd a lélek diadalának ünnepe. A diadal vagy győzelem harcát tételez fel. S valóban, Jézus halála után a tanítványokban 50 napon át nagy harc dúlt: harc a test és a lélek között. Csatatér volt a tudatuk, a test s a lélek erői, katonái vonultak fel egymás ellen ezen a csatatéren.

A test katonái ezt mondták: Jézus meghalt, mindennek vége, menjetek haza! A lélek katonái ezt mondták: Maradjatok együtt, várjátok meg a sebesen zúgó, "kettős tüzes nyelveket"! S a csata így folytatódott:

- Csak test van... Lélek is van!

- A mindennapi kenyeret add meg... Tápláld lelkünket is!

- Féljetek, reszketetek, mert szörnyű erők harapófogójába kerültek...

Semmitől se féljetek, még a haláltól sem!

- Mit ér az embernek, ha lelkét megmenti, de testét elveszíti? - Mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall?

- Legnagyobb ostobaság a szeretet, önfeláldozás... Minden áron ragaszkodjatok Mesteretek hagyatékához!

Ötven napig tartott ez a belső küzdelem... Ezalatt a tanítványok reszkettek, tépelődtek, s már-már úgy tűnt, hogy a test katonái győznek. De pünkösöd reggelén megfordult a harc. A lélek erői végső rohamot indítottak a testiség, gyarlóság erői ellen, s győztek. Azóta pünkösöd a lélek diadalának ünnepe.

Lélek. Belénk oltott isteni erő, mely megkülönböztet az állatoktól. Sokféle lélekről beszélhetünk:

1. Éltető lélek: Elnézünk egy halottat. Az első, amire rádöbbenünk az, hogy valami hiányzik belőle, ami elhagyta a testét, dobogtatta szívét, fényt gyújtott a szemében, működtette a testet. Hiányzik az éltető lélek.

2. Érzéki lélek: Látásunk, hallásunk stb. feltételez hennünk egy képességet, ami lehetővé teszi a látást... Ez az érzéki lélek.

3. Szellemi lélek: Ez teszi lehetővé a gondolkodást. Nem a húsunk, vérünk, csontunk gondolkodik, hanem a szellemi lélek bennünk.

4. Érzelmi lélek: Amikor érzéseink vannak, a lélek érez bennünk. Amikor örvendünk, húsulunk, szeretünk stb. - az érzelmi lélek felelős ezért.

5. Erkölcsi lélek: A szeretet, igazság, jóság után, Isten után nem a testünk vágyik, hanem a lelkünk. Az erkölcsi lélek ott kezdődik, amikor az ember

vágyik az igazság után, s csúcsát akkor éri el, amikor a szeretettől hajtva kész az igazságért meghalni is. Ez a csúcs: Jézus.

Pünkösd napján a tanítványokban a jézusi lélek győzött.

Pünkösd meghatározását ezért így módosíthatjuk: pünkösd a jézusi lélek diadalának ünnepe. Tehát nem az éltető, nem az érzéki, ... hanem a legmagasabb, legfinomabb, legfejlettebb, legsodálatosabb lélek, az erkölcsi, jézusi lélek diadalmaskodott.

Pünkösd ma is a jézusi lélek győzelmének ünnepe kell legyen. De milyen ez a lélek és hogyan győz bennünk?

1. Van két darab kenyérünk. Az egyiket elfogyasztjuk, a másikat el tesszük holnapra. De egy éhes ember nyit be hozzánk. Megszólal az érzéki lélek: ne add oda, neked is kell! Megszólal a jézusi lélek: add oda, ne féltsd magad, visszaadja azt az Isten! Harc tör ki a két parancs kiadója között. Komoly harc, amely tart öt percig, néha ötven percet, ötven napot, de végül odaadjuk a holnapi falatot. Melyik győzött? A jézusi lélek.

2. Fáradtan érkezünk a mezőről, munkából. Este van, s szempilláink elnehezednek. Megszólal a test: Feküdj le, s azonnal aludj! De megszólal az erkölcsi lélek is: kezeidet összefogva imádkozz Istenedhez! Pár pillanatnyi harc támad... Győz a jézusi lélek: te imádkozol... Pünkösd van benned!

3. Valaki vétett ellened, s bocsánatot kér. Fellobban benned a testi lélek: nem, sohasem! Nem bocsátok meg, mégha le is térdel előttem! - De megszólal a jézusi lélek is: bocsáss meg, s neked is megbocsát az Isten! Avagy nem hetvenszer hétszer is meg kell bocsátani? Te megbocsátasz - pünkösd van benned!

4. Vasárnap szól a harang. Hallod? - Ne menj - szólal meg a test -, amíg más templomban lesz, te addig legkevesebb X. értékű termelő munkát végezhetsz. De Jézus sem hagyja magát: Menj! Mert mit ér az embernek... Menj! Mert a pénznél többet ér az, amivel gazdagodik s épül a lelked! - Győz Jézus, pünkösd van benned: a jézusi lélek diadalának ünnepe.

5. Valaki gúnyolódik, csúfolja a hitedet, vallásosságodat, gyalázza Istent, Jézust. Hallgatod, hallgatod, mint az apostolok. Bánt a gúny, a gyalázkodás, de nem szólsz, mert a testi lélek félelmet kelt benned: ne szólj, előnyösebb, ha hallgatsz. De tudatod mélyéről feltör a jézusi lélek is: Édes fiam, te gyáva vagy? Hát erre tanítottalak én? Te el tudod hallgatni a hazug rágalmakat? - Mit tegyek most? Kiálljak hitem mellett, szítsak magamnak veszedelmet, vagy hallgassak okosan, s megnyerem a világ kegyét? - Harc... Kiálllok, mindent vállalok! Győz a lélek és pünkösd van.

Az első pünkösdkor 50 napos csatában a jézusi lélek győzött. Győzött s úrrá lett a tanítványokon, többé soha el nem hagyva őket.

Ha engedjük, akarjuk, Jézus bennünk is győz, s mi ezáltal megszentelődünk. Ezért nevezik így a lelket: szentlélek, mert megszentelő lélek.

Megszentelődés! Mi az?

A tüzes nyelvek, a zúgó szél szentelte meg a tanítványokat? Tehát mi is megszentelődhetünk ezen az úton? Vagy a szentté avatás, a szentelt vízzel való meghintés tesz szentté?

Nem. A mi felfogásunk az, hogy minket Isten szentel meg, a bennünk megszólaló és diadalmaskodó jézusi lélek által.

Testvéreim! Ha azt akarjuk, hogy most valóban pünkösöd legyen, s az belekapcsolódjon életünk sodrába, engedjük ezt a jézusi lelket kibontakozni magunkban! Döntéseinkben ne a test hangjaira, hanem a lelkünkben felcsendülő jézusi szóra hallgassunk. Figyeljünk erre tudatosan, hogy legyen ünnep a pünkösöd s legyen pünkösöd az életünk. Ámen.

A SZENTLÉLEK

Jóel 3,1

Pünkösöd értelmét a világon először Jóel próféta adta meg. A felolvasott bibliai versben azt írja, hogy: "Azután kitöltöm majd lelkemet minden emberre. Fiaitok és leányaitok prófétálni fognak, véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok látomásokat látnak."

Isten kitölti az Ő lelkét mireánk: ez a pünkösöd mondanivalója. De hogyan történik ez? Erre adjunk választ! Gondolatainkat három kérdés köré csoportosítjuk:

- Mi a szentlélek?
- Miképpen tölti ki azt Isten reánk?
- Mi a következménye?

1. Mi a szentlélek? - Erre a kérdésre ilyen válaszok hangzanak el: Isten ereje, lelke, jóra való segítsége, az igazság lelke stb. Hasonlatokkal tűznek, szélnek, kettős lángnyelveknek, galambnak mondhatjuk, a bibliai pünkösdi elbeszélés alapján. Ezeknek a meghatározásoknak, hasonlatoknak közös vonásuk és hibájuk, hogy Istennek egy-egy tulajdonságát emelik ki, elszakítva azt Istentől, s annak adva egy külső nevet: szentlélek. Pedig a tulajdonságot nem lehet és szabad elszakítani a tulajdonságot hordozó alanytól. Például: előttünk egy csokor gyöngyvirág; illata kellemes, csodálatos. Azt nem lehet elszakítani a virágtól, hogy van külön virág, és létezik külön illat. A kettő egy. Vagy vegyük az igaz embert példának. Nincs külön ember és külön igazság. Ez esetben az igazság az ember tulajdonsága. Istennel is így vagyunk. Isten lélek! Ezért nem szakíthatjuk el: külön Isten, külön isteni lélek. Isten a mindenség teremtője és fenntartó ereje. Ezek tulajdonságai neki, amelyeket nem lehet elszakítani tőle, s önálló életre bocsátani.

Mi tehát akkor a szentlélek? Maga Isten. Csak más néven, régiesen kifejezve.

Képzeld el az embert: mikor a gyárban dolgozik, úgy hívják - munkás; gyermekeivel játszik - apa; feleségét öleli - férj; fegyverrel kezében - katona. Egy és ugyanazon ember, csak több néven, aszerint, hogy milyen szerepet tölt be.

Isten is, mikor tetten érjük a teremtésben: teremtő. Mikor tombol a vihar, cikáznak a villámok: hatalmas Úr. Mikor betegén hívjuk: orvos. Mikor pedig fellelkesít, lelket önt belénk, tette sarkall, akkor: szentlélek. A Bibliában 30 féle neve van Istennek, de közülük ez a legkifejezőbb: szentlélek.

Az ember akkor munkás, amikor belép a gyárba; akkor tisztviselő, amikor az irodába lép; akkor katona, amikor őrségbe lép. Isten is akkor szentlé-